

LIPOVÉ LISTY 2.

PROSINEC
2025

úvodní slovo obsah

Prožili jsme....
....str. 4 - 12
Reportáž....
....str.13

Naše úspěchy....
....str. 16 - 19
Ze života školy....
....str. 20

Komiks....
....str. 21
Vítáme vás....
....str. 22

Rozhovor....
....str. 26
Významné datum....
....str. 28

Komiks....
....str. 32
Poezie....
....str. 33

Zpovídáme vás....
....str. 34
Kalendář akcí....
....str.35

Vážení čtenáři!

V první řadě Vám za celý redakční tým děkuji za kladné ohlasy na první vydání našeho školního časopisu. Udělalo nám to radost a povzbudilo nás to do další práce. Jsem ráda, že velká část naší redakce ustála lenivost letních prázdnin, a i po nich se hned na počátku září s chutí vrhla do práce. Jen díky odhodlání a péči našich redaktorek totiž nyní můžete držet v rukou druhé číslo Lipových listů.

Složení redakce se mírně obměnilo. Přivítali jsme mezi sebe nové externí redaktory z páté třídy, celkem je nás ale bohužel trochu méně než loni. Nicméně věřím, že na výsledku to nepoznáte. Naopak jsem přesvědčená, že Vám předkládáme krásný a kvalitní výsledek naší práce.

Možná jste si všimli, že si zkoušíme stále hrát s grafickou podobou časopisu, na starost si ji vzala především naše redaktorka – grafička Maruška, za což jí patří velké uznání. To ovšem směřujeme i na ostatní členy redakce, protože svou práci odvádějí na jedničku!

A vzhledem k tomu, že si stojím za tím, že se opravdu nemáme za co stydět, dovoluji si Vám nabídnout místo redaktora. Jestli máte chuť podílet se na vzniku Lipových listů, zkusit si, jak pracují novináři, přihlaste se. Atmosféra v naší redakci je, troufnu si říct, přátelská a vždy se na všem domluvíme. Zahodte ostych, a jestli jste alespoň trošku komunikativní a baví Vás psát, přijďte mezi nás.

Nyní už mi jen dovolte popřát Vám příjemné čtení, krásné Vánoce a pohodové prázdniny a nakonec i klidné zakončení prvního pololetí. My už nyní pečlivě pracujeme na dalším čísle Lipových listů, které se Vám do rukou dostane na počátku března.

Za redakční tým
Alena Olejníčková

prožili jsme

Škola volá! Čtyřadvacet dětí úplně poprvé

Prázdniny utekly jako voda a 1. září jsme se opět všichni sešli v tělocvičně, kde nám pan ředitel Josef Škvařil a pan starosta Ondřej Zouhar popřáli hodně štěstí do nového školního roku.

Tento den byl ale hlavně významný pro všechny prvňáčky a jejich rodiny. Letos k nám do první třídy přišlo hned čtyřadvacet nových žáčků! Každého z nich pan ředitel představil. Následně každý dostal od "svého" devátáka květinu.

Paní učitelka Karolína Tichá pro prvňáčky také přichystala celoroční hru na téma Indiáni. Věřím, že i díky tomu jim pomohla lépe zvládnout den, kdy poprvé jako školáci usedli do školních lavic.

Text: Magdaléna Benešová
Foto: Lenka Bradáčová

Den s indiány? Nechyběl ani poklad

Smích, nadšení a spoustu radosti. To vše přineslo překvapení, které hned na začátku nového školního roku čekalo na naše nejmladší spolužáky z první třídy. Dne 4. září jsme pro ně my, devátáci, připravili zábavnou a dobrodružnou indiánskou stezku.

Indiánské téma, které je provází celým prvním školním rokem, si vybrali prvňáčci společně se svou paní učitelkou Karolínou Tichou, a my devátáci jsme se s chutí pustili do příprav, abychom jim jejich přání splnili. Každý z nás si vytvořil indiánské jméno a kostým, abychom vytvořili tu správnou atmosféru a stali se pro ně „indiánskými ochránci a maskoty“, kteří je budou po celý rok podporovat.

Na stezce bylo několik stanovišť s různými úkoly. Prvňáčci si museli poradit třeba s „hadí stezkou“, kterou museli opatrně prolézt, nebo s dalšími zábavnými a někdy i trochu napínavými výzvami. Na každém stanovišti sbírali indicie, které je nakonec dovedly až k bohatému pokladu.

Bylo skvělé sledovat, jak si to naši malí spolužáci užívají. Prvňáčkům se indiánská stezka moc líbila a odcházeli nadšení a s úsměvem na tváři. Byli jsme rádi, že jsme mohli prvňáčkům jejich první školní dny zpříjemnit a ukázat jim, že škola může být i jedno velké dobrodružství.

Slavnostní otevření nové knihovny

Ve středu 17. září byla v Lipovci slavnostně otevřena nová knihovna. Nachází se přímo v budově naší školy. Moderní prostory jsou připraveny pro čtenáře všech generací a hned na první pohled působí velmi příjemně. Slavnosti se zúčastnila i paní spisovatelka Markéta Pilátová, která jako patronka knihovny dodala celému odpoledni výjimečný ráz.

Kulturní program obstaraly žákyně naší školy. Terezie Petlachová zahrála na kytaru, Ema Slezáková a Anna Štrossová potěšily krásným přednesem a Tereza Kouřilová zazpívala i recitovala. Vystoupení našich spolužaček sklidilo velký potlesk a přispělo k příjemné slavnostní atmosféře.

Máme velkou radost, že v obci vznikl tak pěkný prostor, který poslouží nejen čtenářům, ale i nám, žákům, při výuce. Věříme, že se knihovna stane oblíbeným místem setkávání a přinese radost všem, kdo ji navštíví.

Otevírací doba knihovny:

- Úterý 16:00-19:00
- Čtvrtek 16:00-19:00
- Pátek 1x za 14 dní 9:00-13:00 (pro potřeby školy)

“KNIHOVNU VE ŠKOLE JSEM UVÍTAL”

minirozhovor s panem ředitelem Josefem Škvařilem

Jak jste reagoval, když jste zjistil, že se v prostorách školy otevře obecní knihovna?

V době, kdy se o vybudování knihovny v prostorách školy rozhodovalo, jsem ve škole v Lipovci ještě nepracoval. Při mém nástupu stavební realizace projektu již probíhala. Uvítal jsem to, byl jsem hlavně rád, že knihovna bude přístupná i pro naše žáky během vyučování.

Z řad žáků jsem zaznamenala návrh, že by knihovna mohla být přístupná i v době, kdy máme mezi vyučováním volnou hodinu. Co si o tom myslíte?

Takto přístupná knihovna bohužel nebude, můžeme ji navštívit pouze, když tam je paní knihovnice, a ta tam bývá jen během otevírací doby, ale jsem rád, že je mezi žáky zájem takto trávit volný čas. Budu rád, když knihovnu budou navštěvovat v době otevíracích hodin i ve svém volnu.

Kdy bude tedy knihovna přístupná pro naši školu?

Vždy jednou za čtrnáct dní v pátek bude v určených hodinách v knihovně probíhat výuka tříd dle rozpisu, takže žáci naší školy budou mít možnost zažít i vyučování v tomto zajímavém a podnětném prostředí.

Text: Mia Anděl
Foto: Marie Ševčíková

prožili jsme

Do školy vyrazili se spacákem

Opékání špekáčků a netradiční pobyt ve škole jsme my, pátáci, zažili hned z kraje září díky adaptačnímu pobytu, který nás měl stmelit s novými spolužáky. Ze čtvrtka 4. na pátek 5. září jsme totiž všichni žáci páté třídy přespali ve škole. Ve čtvrtek jsme se všichni včetně paní učitelky Jany Kolmačkové a paní asistentky Dariny Zouharové sešli před hlavní budovou školy. Poté jsme šli k ohništi opékat párky a pečivo. Až jsme se najedli, tak nám paní učitelka nachystala hru, kde jsme měli poznávat stromy. Někomu to šlo lépe a někomu hůř, ale všichni jsme to zvládli. Pak jsme si sbalili věci a šli jsme zpátky do školy. Tam jsme si nachystali věci na spaní a šli jsme si vyčistit zuby a převléct se do pyžam. Poté jsme si společně přečetli knížku a vydali se spát. Druhý den ráno jsme se společně odebrali do kuchyňky, kde jsme si dali snídani, kterou jsme si donesli z domovů. A protože jsme jídla měli opravdu spoustu, odnesli jsme ochutnat i některým učitelům. Jakmile jsme vše roznesli, odebrali jsme se do třídy, kde nám začalo vyučování. Adaptační pobyt se nám všem moc líbil!

Text: Veronika Šenková, Natálie Jabůrková
Foto: Jana Kolmačková

Noc ve škole: pizza i stezka odvahy

V opravdové dobrodružné družstvo se ve čtvrtek 11. září proměnila naše šestá třída. Místo obvyklého odchodu domů jsme totiž zůstali ve škole až do pátku a rozhodně jsme se nenudili!

Na úvod jsme společně vyrazili do areálu Velká dohoda v Lipovci, kde jsme si vyzkoušeli různé lanové aktivity. I my jsme si ale předem museli stanovit dohodu – pravidla, která nám měla pomoci, aby si to všichni co nejvíc užili a vše proběhlo v klidu. A povedlo se!

Následně jsme se pustili do úkolů, nebyla to žádná nuda! Šlo o zábavné a aktivní úkoly, které nás sice trochu potrápily, ale především pobavily.

Po práci jsme se vrhli na přípravu pizzy. Každý si mohl vytvořit svou vlastní verzi, a tak vznikly opravdu originální kousky. Pizzu jsme si ovšem neupekli na večeri, ale nechali si ji na ráno. Snídaně s pizzou? Lepší začátek dne jsme si ani nemohli přát.

Večer ale pečením nekončil. Na řadu přišlo něco napínavějšího - stezka odvahy. Chodby školy najednou vypadaly úplně jinak a odvaha některých z nás byla opravdu obdivuhodná.

Na závěr jsme si zaslouženě odpočinuli u pohádek a filmů, které nás krásně naladily na noční klid.

Celkově jsme si to všichni neskutečně užili, byly to hodiny plné smíchu, zábavy a skvělých zážitků. Už teď se těšíme, až si to někdy zopakujeme!

Šestou třídu vyzpovídala: Karolína Pírková
Foto: Lucie Kubicová

Za barvami Peru: geoglyfy upoutaly

Výlet do daleké země, ale bez pasu a letadla? Ano, právě takový jsme díky cestovatelce Kateřině Motani zažili. Právě ona ve středu 15. října dorazila se svou přednáškou 1000 barev Peru do naší školy.

Kateřina Motani nám své zážitky prezentovala prostřednictvím fotografií a videí z Peru a povídala nám o tamní přírodě, zvířatech i kultuře. Dozvěděli jsme se například o ostrově plném ptáků, kde žije víc než 200 druhů, nebo třeba o lachtanech hřivnatých, kteří tam žijí volně u moře.

Hodně zajímavá byla i stará kultura Paracas. Tehdy lidé nosili hodně barevné oblečení, ale měli protáhlé lebky, což vypadalo trochu strašidelně. Paní Motani mluvila také o podivných výskytech na nebi, která tam někdy lidé vídají, ale nikdo ale pořádně neví, o co se jedná.

Nejvíc nás zaujaly asi geoglyfy – obrovské obrazce vyryté do země. Jsou tak obrovské, že je pořádně vidíte jen z letadla. Nikdo neví, jak je lidé v minulosti vytvořili a proč tam vůbec jsou. Viděli jsme například strom, opici a ještěrku.

Na závěr jsme se dozvěděli také něco o lamách. V Peru je tradice, že divoké lamy vikuně odchytí a ostříhají. Poté je zase pustí. Jejich vlna je velmi ceněná, protože je velmi jemná a kvalitní. Jeden kilogram stojí kolem 10 000 korun.

Nakonec jsme si zahráli malý kvíz. Paní Motani se nás ptala na informace z prezentace a za správné odpovědi jsme mohli vyhrát a vybrat si odměnu. Byla to opravdu zajímavá přednáška a myslím, že se líbila snad všem.

Text: Karolína Pírková
Foto: Alena Olejníčková

Už přemýšlíte, kam půjdete?

Naše škola v Lipovci dne 21. října pořádala pro žáky 8. a 9. třídy zájezd na veletrh středních škol. Měli jsme možnost zjistit, kam po základní škole pokračovat. Akce se konala v Dělnickém domě Blansko, který zaplnila spousta středních škol z našeho okolí.

Každá škola měla svůj stánek, kde nám studenti i učitelé vysvětlili, co se u nich učí, a rozdávali různé letáky nebo drobné dárky. Některé školy si dokonce připravily ukázky, třeba pokus s maršmelounem, také jsme zjistili, kolik máme síly, a někteří si vyzkoušeli 3D brýle, takzvaně virtuální realitu. Bylo to opravdu zajímavé a řada z nás si na veletrhu našla školu, která ho zaujala. Naše devátáky zajímaly hlavně přijímací zkoušky a také to, jak to na střední škole chodí, a my osmáci jsme si začali víc uvědomovat, že už budeme brzy na řadě.

Celkově to byl super den, díky němuž jsme získali spoustu nových zkušeností. Dozvěděli jsme se nové věci, nasbírali hromadu letáků a někteří i nové tipy, kam se po základní škole vydat.

prožili jsme

Na malé svěřence nezapomněli. Pouštěli si s nimi draky

Oblohu ozdobenou barevnými draky přinesla Drakiáda, která byla určená pro prvňáčky a jejich celoroční průvodce - deváťáky. Konala se ve čtvrtek 9. října a jednalo se o další z mnoha akcí, která posiluje vztahy mezi nejmladšími a nejstaršími žáky na naší škole. Prvňáci měli připravené své draky různých barev a tvarů a deváťáci jim pomáhali, kdykoliv potřebovali. Za snahu a odvahu si každý prvňáček odnesl diplom.

Text: Monika Kolmačková
Foto: archiv školy

Nelehké počty? Pythagoriáda prověřila osmnáctku odvážných

Počítat samostatně a bez kalkulačky. To je smyslem matematické soutěže Pythagoriáda. Školní kolo se konalo 16. a 17. října. Pythagoriády se mohl zúčastnit kdokoliv z žáků z druhého stupně, celkem se jich rozhodlo své matematické dovednosti prověřit osmnáct. Soutěžící museli vypočítat patnáct úkolů, díky kterým si ze soutěže odnesli zajímavou zkušenost s řešením nelehkých typů matematických úloh.

Text: Magdaléna Benešová
Foto: archiv školy

Míčkem do plechovek? Chce to strategii

První námraza na střechách a teploty jen lehce nad nulou. Je pátek 2. října ráno a jen málokdo vychází ven bez čepice. Teple oblečení jsou i žáci prvního stupně lipovecké základní školy. Dnes je totiž nečeká výuka ve vyhrátých třídách, hned v osm hodin vyrážejí na nedaleké fotbalové hřiště, kde stráví celé dopoledne. Zima jim ale náladu nekazí. Všichni se těší, jsou před nimi hodiny plné her a sportu. Koná se Sportovně branný den.

Jeho organizaci mají na starosti pátáci v čele s paní učitelkou Janou Kolmačkovou. Pro příchozí si připravili na hřišti dvě atletická stanoviště a na plácku před hřištěm osm dalších soutěžních. Každé je označené číslem a kresbou, která naznačuje, co se bude po dětech chtít. „Na každém stanovišti se potkáte s pátáky, kteří vám daný úkol vysvětlí,“ uklidňuje žáky paní učitelka Kolmačková.

Cílem je, aby všichni jednou prošli všechna stanoviště. „Kdo bude šikovný a projde vše, může se vrátit tam, kde se mu to líbilo,“ dodává paní učitelka. Všichni účastníci soutěže svírají v ruce kartičky, na kterých jsou vypsána atletická i soutěžní stanoviště. Musí si je střežit, kam by se jim jinak zapsaly dosažené body? „A protože letos je akce spojená i se Dnem jazyků, máme zde stanoviště věnované právě jazykům. Určitě získáte bodík i tam,“ usmívá se třídní pátáků.

To už jsou ale některé děti jako na trní. „Na této akci jsme byli i loni v první třídě, takže vím, že je to prima a hodně se těším. Nejvíc asi na střelení plechovek. Asi se mi nepodaří shodit všechny, ale tato disciplína je má oblíbená. Mám takovou hru i doma, tak mám natrénováno,“ nemůže se dočkat třeba druhák Filip Hebert. A jak vzápětí dodává, tak se jako fotbalista těší i na slalom a následné střelení na branku s fotbalovým míčem.

To už ale jeho třída míří na první atletické stanoviště – sprint. Nejdřív rozcvička na zahřátí a pak už jen samé excelentní výkony. Prvňáci zkusí hod kriketovým míčkem, třetáci a čtvrtáci se rozmísťují na stanovištích na pláčku před hřištěm. Body nedostávají zadarmo, někde je třeba se pořádně soustředit.

Třeba u stanoviště, kde se musí trefit hřebíkem přivázaným na provázku do hrdla lahve. „Starší to mají složitější než mladší. Třetáci a čtvrtáci, když přijdou poprvé, musí stát na jedné noze a přitom se trefit. A když přijdou podruhé, tak si kromě toho musí zakrýt jedno oko,“ vysvětluje za trojici dívek,

zajišťujících dozor nad stanovištěm, Terezie Petlachová. Prvňákům a druhákům se stačí pouze trefit. „Ale když přijdou napodruhé, můžou si zkusit těžší variantu,“ usmívá se dívka s tím, že zatím to jde všem moc dobře. „Baví je to,“ je spokojená Terezie.

Sluníčko nabírá na síle a rozehrívá i poslední zmrzlíky. Žáci sbírají bod za bodem, snaží se o co nejlepší výkony. „Chtěla bych, aby si to všichni užili. Vše jsme nachystali proto, aby měli trošku zábavy, zasportovali si a zopakovali si různé důležité informace,“ sděluje paní učitelka Kolmačková. Při pohledu kolem dokola je jasné, že její přání se splnilo. „Je to mnohem lepší než sedět ve škole,“ směje se například čtvrták Viktor Školař.

Už má skoro všechny úkoly splněné, chybí mu jen hod kriketovým míčkem. „Nejlepší bylo asi házení do košů a také shazování plechovek. Super byl i fotbal. Basket mě baví, protože ho hrají, měl jsem radost, že mi to šlo. A plechovky byly super, protože člověk musel mít nějakou strategii, aby jich shodil co nejvíc. Já jsem shodil maximálně tři, ale i tak si myslím, že mi celkem vyšla,“ hodnotí Viktor.

I kdyby někomu náhodou nějaké stanoviště nesedlo tak dobře jako Viktorovi, nemusí zoufat. Drobná ocenění jsou připravena pro každého. „Protože se ze všech sil snaží všichni, tak si každý sladkou odměnu zaslouží. A ti nejlepší dostanou nějakou speciální cenu příští týden, tu jim ve třídách předají jejich paní učitelky,“ dodává paní učitelka Kolmačková.

naše úspěchy

Tereza zazářila: s přehledem si vyběhala stříbro

Vydat ze sebe to nejlepší a nevzdat se i přes nepříznivé podmínky. To si dalo za cíl čtyřiatdvacet žáků z prvního i druhého stupně, kteří ve středu 24. září vyrazili reprezentovat naši školu do Podomí. Právě tam se konal další ročník závodu v přespolním běhu určeném pro všechny školy sdružení Cirsia. Podmínky nebyly vůbec ideální. Od rána závodníky sužoval déšť, vítr a chladné teploty. Terén, sám o sobě nelehký, byl kvůli počasí leckde kluzký a bahnitý. Přesto všichni naši běžci dorazili v pořádku do cíle, ani jeden se nevzdal, za což si zaslouží obdiv. Kromě uznání si z Podomí navíc odvezli i celkové čtvrté místo. V jednotlivých kategoriích byla nejúspěšnější žákyně deváté třídy Tereza Kouřilová, která si vyběhala stříbrnou pozici.

Text: Alena Olejníčková
Foto: Alena Olejníčková, Ondřej Buš

Atletika? Tu mají Lipovečtí v malíčku

Dvaatřicet metrů! Tolik s přehledem stačilo našemu Kryštofovi Pernicovi z páté třídy, aby se umístil na prvním místě v hodů kriketovým míčkem v rámci atletických závodů, které se konaly 10. října na sportovním hřišti základní školy v Podomí. Závody škola pořádala pro první stupně všech základních škol sdružení Cirsium.

Kryštof ovšem nebyl jediný, který si z Podomí odvezl medaili. V závodě na 1 000 metrů předvedl svou skvělou kondici Martin Flek, který si vyběhal ve starší kategorii třetí místo. Stejně umístění získal Filip Urban, tentokrát v „šedesátce“. A pozadu nezůstali ani mladší spolužáci. Mezi skvělými výkony je třeba vyzdvihnout Filipa Přibyla, který si v hodů kriketovým míčkem lehce vyházal také třetí místo.

V nelehké konkurenci na sebe můžou být pyšní všichni lipovečtí reprezentanti, i přesto, že na další medailové pozice nedosáhli, výkony předvedli bravurní.

Zlatí pátáci zazářili v Ostrově

Co nejlépe odpovědět na otázky z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka a vlastivědy a také prokázat pohybové nadání muselo pětičlenné družstvo z páté třídy na soutěži Prosaď se! Tu pořádalo 16. října sdružení Cirsium, tentokrát ve škole v Ostrově u Macochy. Lipovecký tým se zřejmě inspiroval názvem soutěže a prosadil se nejlépe, jak mohl.

Letos naši školu reprezentovali Terezie Petlachová, Marie Jarůšková, Neli Voráčová, Kryštof Pernica a Martin Flek. Díky svým vědomostem přivezli žáci páté třídy do Lipovce zlato!

Text: Helena Kajtářová
Foto: Alena Olejníčková

Rekordní čísla: přinesli jsme víc než 13 tun papíru

V týdnu od 13. do 17. října proběhl na Základní škole v Lipovci již třináctý ročník tradiční soutěže ve sběru starého papíru. Akce se těšila velkému zájmu. Zúčastnilo se 162 z celkových 177 žáků, kteří přinášeli starý papír, kartony, noviny i časopisy. Pomáhali jim přitom rodiče, prarodiče i další rodinní příslušníci, za což jim patří velký dík.

Během týdne se ve škole nahromadilo tolik papíru, že bylo nutné odvézt čtyři plné kontejnery. Celková nasbíraná hmotnost činila úctyhodných 13 519,3 kilogramu.

Na prvním stupni se nejlépe umístila 5. třída, na druhém stupni pak zvítězila 8. třída. Všechny třídy získají finanční odměnu podle množství odevzdaného papíru – peníze využijí na výlety, exkurze, bowling či návštěvy divadla.

Speciální poděkování patří žákům 9. třídy, kteří pomáhali s manipulací se sběrem, a také učitelům a zaměstnancům školy, kteří akci organizačně podpořili i sami přispěli.

Paní učitelka Hana Buchtová, která akci koordinovala, vyzdvihla její význam: „Děti si uvědomily, že šetřit přírodu má smysl, že vydělat peníze není snadné, a zároveň se ukázala síla kolektivu,” ocenila.

Nejlepší sběrači papíru 2025

1. stupeň:

1. Martin Uzel (5. tř.) – 1 410 kg
2. Dominika Němcová (1. tř.) – 1 000,9 kg
3. Jolana Mézesová (1. tř.) – 800 kg
4. Veronika Šenková (5. tř.) – 549 kg
5. Tereza Zouharová (4. tř.) – 425 kg

2. stupeň:

1. Tereza Šenková (8. tř.) – 549 kg
2. Marek VINTR (7. tř.) – 235 kg
3. Natálie Konečná (7. tř.) – 195 kg
4. Tereza Staňková (7. tř.) – 170 kg
5. Ema Slezáková (9. tř.) – 152,5 kg

Třináctý ročník soutěže tak potvrdil, že i tradiční akce mohou mít velký význam – nejen ekologický, ale i výchovný a komunitní.

ze života školy

Lepší škola? Projekt si vymyslí žáci

V letošním školním roce se naše škola zapojila do projektu participativního rozpočtu Vylepši si školu. Žáci dostanou od zřizovatele školy, obce Lipovec, částku ve výši 31.000 korun na realizaci projektu, který si vymyslí oni sami a kterým vylepší prostředí naší školy či nějak obohatí výuku.

Fantazii při vymýšlení se meze nekladou!

Do projektu jsou zapojeni žáci 5. až 9. ročníku, kteří během října až prosince budou pracovat na svých projektech. V lednu 2026 proběhne hodnocení projektů vedením školy, následovat bude prezentace projektů a v únoru 2026 celoškolské hlasování a vyhlášení vítězného projektu. Konec školního roku už bude věnován jeho samotnému uskutečnění.

Celá akce přispívá ke zlepšení vztahů mezi žáky a pedagogy a vede je ke spolupráci a partnerství. Hlavní myšlenkou je zapojení žáků do rozhodování o tom, jak bude jejich škola vypadat. Žáci si zažijí, že „nic není zadarmo“, vše musí vymyslet, naplánovat, udělat si finanční rozvahu, zajímavě projekty odprezentovat, aby oslovili co nejvíce spolužáků. Všichni žáci školy nakonec demokratickým hlasováním rozhodnou o tom, jak si svoji školu vylepší.

Těšíme se na všechny zajímavé nápady a naši vylepšenou školu.

Text: Lenka Doleželová

Logo: <https://vylepsisiskolu.cz>

Vzpomněli na utrpení předků. Vysadili Alej svobody

Stovka stromů jako trvalá připomínka jednoho nehezkého období našich dějin. To je Alej svobody, která 8. listopadu vznikla mezi Bousínem a Repechami.

Nově vysazená alej má připomínat letošní osmdesátileté výročí návratu rodin do vystěhovaných obcí Dražanské vrchoviny za druhé světové války. Třiatřicet dubů lesních připomene všechny z třiatřiceti vystěhovaných obcí, každý totiž nese jeden název obce.

Zbylé stromy vysadily rodiny a organizace z dotčených obcí. Představitelé naší základní školy – pan ředitel Josef Škvařil, paní zástupkyně Hana Buchtová a paní účetní Helena Sehnalová – společně zasadili strom číslo 20.

Text: Alena Olejníčková

Foto: archiv školy

vítáme vás

Ahoj, naši prvňáčci!

Naučit se správně psát všechna písmenka, přečíst slova a jednoduché věty a umět si spočítat třeba bonbony od babičky. Takový úkol teď mají před sebou naši nejmenší spolužáci, kteří v září nastoupili do první třídy. Utekly první měsíce školy, a tak už se neztrácí na chodbách a vědí, co dělat, třeba když zazvoní. I tak je ale stále čeká řada úkolů plných zábavného objevování a seznamování se s tím, jak to vlastně ve škole chodí.

Věříme, že už měli dost dost příležitostí poznat, že škola není jen o sezení v lavicích, a tak je v ní čeká i zábava, spousta zajímavých aktivit a také plno dospělých i starších spolužáků vždy ochotných pomoci a poradit. A to nemluvíme o jejich kamarádech Indiánech z devítky!

Prvňáčci, přejeme vám spoustu radosti z překonávání a zdolávání nových výzev, buďte na sebe hrdí za každý pokrok! A také vám přejeme, ať se vám podaří navázat krásné kamarádké vztahy, které vydrží alespoň po celou základní školu!

Abyste si i vy udělali představu o tom, kdo naši prvňáčci jsou, trochu jsme je pro vás vyzpovídali. Jak nám na naše otázky odpověděli? Podívejte se!

1. Jakou máš nejoblíbenější pohádku?
2. Co tě ve škole zatím nejvíc baví?
3. Co nejradši svačíš?
4. Čím bys chtěl/a být až vyrosteš?

Veronika

1. Káta a Škubánek.
2. Přestávky.
3. Čokoládové muffiny.
4. Paní učitelkou ve školce.

Nina

1. O Karkulce.
2. Výtvarka.
3. Jablko.
4. Nehtařka.

Vendula

1. Grinch.
2. Rohlík s máslem, šunkou a sýrem.
3. Výtvarná výchova.
4. Paní učitelkou.

Klára

1. Krysáci.
2. Výtvarná výchova, nejlépe lepení.
3. Obložený talíř.
4. Zubařkou.

Stanislav

1. Tlapková patrola.
2. Družina.
3. Rohlík s jogurtem.
4. Zpěvákem.

Valerie

1. O popelce.
2. Úkoly.
3. Brumíka.
4. Paní učitelkou.

Šárka

1. Sněhurka a sedm trpaslíků.
2. Přestávky.
3. Rohlík s máslem a se šunkou.
4. Policistkou.

Matteo

1. Jen počkej zajíci.
2. Hudební výchova, hlavně zpívání.
3. Chleba se šunkou.
4. Vojákem.

Dario Walter

1. Tlapková patrola.
2. Tancování.
3. Toust s rybičkovou pomazánkou.
4. Zahradníkem.

Natálie

1. Prasátko Peppa.
2. Tělocvik.
3. Tousty.
4. Policajtkou.

Nikola

1. Tři prasátka.
2. Tělocvik.
3. Croissant.
4. Policajtkou.

Jakub

1. Videá na Youtube.
2. Družina.
3. Jablíčka.
4. Traktorista.

Oliver

1. Kája a Bambuláček.
2. Výtvarka.
3. Rybičkovou pomazánku.
4. Policajtem.

Adéla

1. Elsa a Anna.
2. Tělocvik.
3. Puding.
4. Policajtkou.

Jolana

1. Sůva z nudlí.
2. Matematika.
3. Vajíčkovou pomazánku.
4. Paní učitelka.

Samuel

1. Pejsek a kočička.
2. Výtvarka a tělocvik.
3. Rohlík se šunkou.
4. Astronautem.

Kryštof

1. Tlapková patrola.
2. Tělocvik.
3. Rohlík se sýrem.
4. Policajt.

Dominika

1. Popelka.
2. Matematika a čeština.
3. Rýžovou tyčinku.
4. Zdravotní sestřičkou.

Laura

1. Elsa a Anna
2. Matematika
3. Rohlík se šunkou a sýrem
4. Paní učitelkou ve školce

Lukáš

1. Byl jednou jeden život.
2. Přestávky.
3. Přesnídávka a sušenky.
4. Policistou.

Natálie

1. Kája a Bambuláček.
2. Výtvarná výchova.
3. Rohlík s nutellou.
4. Paní učitelkou.

Rozálie

1. Pyšná princezna.
2. Výtvarná výchova, ráda vyrábím.
3. Zeleninu.
4. Kadeřnicí.

Adriana

1. Tlapková patrola.
2. Toust se sýrem a šunkou.
3. Hodina češtiny.
4. Paní učitelkou ve školce.

Julie

1. Wednesday.
2. Matematika.
3. Chleba s nutelou.
4. Hasičkou.

Naše nejmenší dostala na starost paní učitelka Karolína Tichá. Ta jim bude průvodkyní na nové cestě i pomocnou rukou, která jim pomůže vstát, když zakopnou a spadnou.

Svým malým svěřencům napsala vzkaz od srdce, který si můžou kdykoliv přečíst a připomenout si tak, jak jako malí indiáni vyrazili poznávat školní svět.

*Milí prvňáčci,
vítám vás na začátku
vaší velké školní cesty!
Čeká nás spousta
nových zážitků, objevů a
dobrodružství. Každý
den se společně naučíme
něco nového.
Přeji vám, ať je pro vás
škola místem, kam
budete chodit s
úsměvem a s chutí
poznávat svět.
Těším se na společné
chvilky!*

*Vaše třídní učitelka,
Karolína Tichá*

rozhovor

NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE UČIT NECHTĚLA. NYNÍ PANÍ UČITELKA LUCIE KUBICOVÁ ŘÍKÁ:

V mluvnici se vyřádím já i moji žáci

Co Vás k pedagogice přivedlo? A jak dlouho už učíte?

K učení mě přivedl můj profesor literatury na gymnáziu, protože mě to s ním hrozně bavilo, ty hodiny byly velice zajímavé a ráda na ně vzpomínám. Učím už pátým rokem.

Chtěla jste vždy učit na základní škole?

Ne, nikdy. Ale cestičky osudu jsou nevyzpytatelné a myslím si, že co se má stát, to se stane. Když se na to zpětně podívám, tak vlastně je vše tak, jak má být a vzdělávání žáků na základní škole mě moc baví.

Jaký předmět učíte nejraději a co Vás na něm baví?

Nejraději mám hodiny mluvnice, myslím si, že když objevíš kouzlo gramatiky, tak tě prostě dostane. V hodinách mluvnice je hodně prostoru na hry a různé aktivity, kde se vyřádí jak učitel, tak děti. Nemusí to být jen statická frontální výuka, a tak to mám ráda.

Jaké máte koníčky?

Mým hodně velkým a aktuálním koníčkem je francouzština. Vedu kroužek francouzštiny ve škole, což mě moc baví, a sama chodím na lekce francouzštiny. Je skvělé se učit nová slovíčka a víc a víc poznávat ten jazyk. Dále ráda čtu různé dobrodružné knihy, oblíbila jsem si fantasy literaturu. Když máme čas, tak s mými dětmi chodíme ven, jezdíme na kole a pečeme, to hlavně s dcerou.

Jakou máte nyní rozečtenou knihu? A jakou byste nám, žákům, doporučila?

Rozečtený nyní mám Literární spolek Laury Sněžné, ale myslím si,

že je to pro starší čtenáře. Nedávno jsem dočetla knihu Nikdy už. Myslím, že by mohla bavit především šestáky, sedmáky a klidně i osmáky. Jedná se o fantasy a je to příběh jedenáctileté Morrigan, která si myslí, že je prokletým dítětem. Jak to s ní dopadne, to se právě dozvíte v té knize.

Co ještě ráda děláte ve volném čase?

Ráda plavu, cestuji, chodím ven a šiju. Na to je ale potřeba hodně času, takže na šití využívám hlavně volné dny nebo prázdniny.

Zmínila jste, že ráda cestujete. Jakou zemi jste navštívila naposledy? A kam byste se ráda podívala?

Podzimní prázdniny jsme využili pro návštěvu Francie. A chtěla bych se jednou podívat do Maroka.

Máte nějaké místo, kam ráda chodíte, když jdete ven?

Na mém oblíbeném místě najdete krásný výhled a houpačku, nepotkáte tam moc lidí a tak ideální pro rozjímání a meditování. Užívám si tam i zábavné chvíle, například, když se děti houpou na houpačce. To místo je u nás za dědinou na kopečku a je moc příjemné.

Jak dlouho se učíte francouzštinu a co vás k tomu přivedlo?

Mně se vždy líbila frankofonní kultura, odjakživa jsem měla ráda francouzské malíře z období impresionismu a líbí se mi samotný jazyk, to, jak zní. Díky tomu jsem si na gymnáziu dala přednost francouzštině před španělštinou.

Na střední škole jsem ji myslím měla šest let, pak jsem opustila tady to studium a vrátila jsem se zhruba před rokem a půl ke svému samostudiu. A také mě to baví.

Chtěla byste učít předmět francouzštiny, kdyby to bylo možné?

Určitě by to byla zajímavá výzva.

Nejoblíbenější:

jídlo: losos v papirotě s grepem a čokoládový dort

barva: odstíny cihlových barev
zpěvák/kapela: francouzská zpěvačka Zaz

pohádka: Labutí jezero

film: Hobbit, Harry Potter

sportovec: Adam Ondra

sport: běh

herec: Clive Owen

rozhovor: Mia Anděl, Helena Kajtářová
foto: Mia Anděl, archiv Lucie Kubické

významné datum

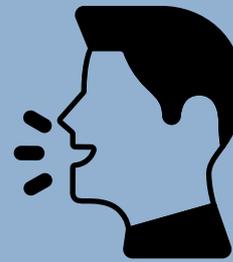
21. únor Mezinárodní den mateřského jazyka

Strč prst skrz krk! Šel pštros s pštrosicí a pštrosáčaty. Na klavír hrála Klára Králová. Jak krásně náš jazyk český zní, že? Není ale vůbec jednoduchý, jen si zkuste uvedené jazykolamy říct pěkně nahlas. A třeba třikrát za sebou. Podle některých statistik patří český jazyk do top dvacítky a někdy dokonce do top patnáctky nejtěžších světových jazyků. Máme ale být na co hrdí. A to věděli už naši předci. Jen si vzpomeňte na České národní obrození. A kdo jste se o něm ještě neučili, těšte se, je to velmi zajímavá kapitola našich dějin.

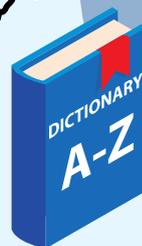
A my si zatím díky mezinárodnímu dni mateřského jazyka můžeme něco nejen o té naší krásné češtině říct.

Aktivní slovní zásoba

Jedná se o slova, která používáme v běžné mluvené i psané komunikaci. Přesné číslo není možné určit, liší se člověk od člověka, ale běžně se jedná o 3 tisíce až 10 tisíc slov.

250 000 slov
Takový je dle dostupných údajů rozsah slovní zásoby českého jazyka.

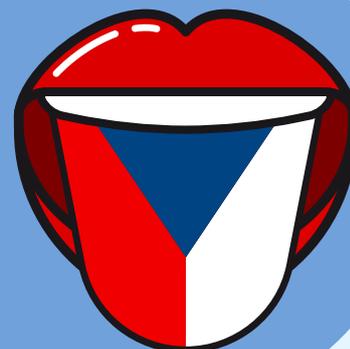
Pasivní slovní zásoba

Jedná se o slova, která známe, rozumíme jim, ale běžně je nepoužíváme. Bývá 3x až 6x větší než aktivní slovní zásoba.

Mateřský jazyk podle sčítání lidu v roce 2021

Téměř 9 milionů obyvatel České republiky (92,1 %) označilo češtinu jako jediný jazyk.

Dalších 217,5 tisíc ji uvedlo jako svůj mateřský jazyk v kombinaci s některým dalším jazykem. Další nejčastěji uváděné jazyky byly slovenský a ukrajinský.

Nejtěžší jazyk na světě

Podle jazykovědců patří mezi nejnáročnější jazyky mandarínská čínština (stejně slovo vyslovené v jiném tónu má zcela odlišný význam), arabština (psaná forma – píše se zprava doleva, obsahuje hlásky, které v evropských jazycích neznáme). Dále japonština, korejština a některé kavkazské a uralské jazyky.

Také čeština je označována za jeden nejtěžších jazyků na světě. Proč? Obtížnou ji činí zejména složitá gramatika, šest pádů, tři gramatické rody, ohýbání slov a mnoho nepravidelností. Máme také komplexní systém časování sloves, přechodníků a aspektů (dokonavý a nedokonavý vid), který bývá pro mnoho studentů těžko pochopitelný. Nesnadná je u řady slov také výslovnost.

Něco z historie...

Už v době Národního obrození si lidé uvědomovali, jak je důležité chránit svůj jazyk.

Hrdí Češi, často významní spisovatelé, umělci a vzdělanci, se postavili proti postupné germanizaci (poněmčování) naší země. Jednalo se o dlouhodobý proces, který začal zhruba ke konci 18. století a skončil až v polovině 19. století. Obrozenci poukazovali na to, že náš národ potřebuje mít svůj rozvinutý, živý a bohatý jazyk, jen tak může obstát a být úspěšný. Díky tomuto procesu vznikla řada nových českých slov, rozvíjela se literatura, žurnalistika i věda, ustanovil se spisovný český jazyk a z Čechů se stal hrdý národ, pyšný na svou zemi i jazyk.

Dnes už o jeho existenci nemusíme bojovat, ale měli bychom ho chránit a pečovat o jeho kvalitu a živost.

Je český jazyk ohrožen zánikem?

I když se někdy říká, že češtinu ohrožuje vliv angličtiny nebo moderních technologií, o její zánik se bát nemusíme. Čeština má pevné místo ve školách, médiích i každodenním životě a používají ji miliony lidí. Jazyk se ale neustále vyvíjí – mění se slovní zásoba, vznikají nová slova a některá starší mizí. Důležité je, abychom si svého mateřského jazyka vážili, pečovali o něj a používali ho s porozuměním. Jen tak zůstane živý i pro další generace.

Proč češtině zánik nehrozí

Čeština má více než 10 milionů roditelých mluvčích. Je oficiálním jazykem státu a používá se ve školství, médiích, úřadech i kultuře. Má silné jazykové instituce (např. Ústav pro jazyk český AV ČR), které ji pečlivě sledují a rozvíjejí.

Čeština se stále učí jako cizí jazyk po celém světě – zájem o ni neklesá

Co ji může oslabovat

Převaha angličtiny v médiích, na internetu a v technologiích.

Zjednodušování a zkracování jazyka v online komunikaci (chaty, sociální sítě).

Menší čtenářství a psaní delších textů u mladší generace.

Menší péče o jazykovou kulturu (např. pravopis, slovní zásoba, sloh).

AI jako nepřítel jazyka?

Zeptali jsme se umělé inteligence (AI), zda AI může oslabit náš mateřský jazyk. Zde je odpověď:

Umělá inteligence češtinu sama o sobě neoslabuje, ale mění způsob, jak jazyk používáme. Může mít pozitivní i negativní dopady, podle toho, jak ji lidé využívají. Pokud ji používáme rozumně – jako pomocníka, ne náhradu za vlastní myšlení a vyjadřování – může být i přínosem pro rozvoj jazyka.

Jak může AI češtině pomáhat

Pomáhá učit se jazyk – opravuje chyby, vysvětluje pravidla, rozšiřuje slovní zásobu.

Umožňuje překládat a komunikovat mezi jazyky, takže se čeština může dostat k víc lidem.

Podporuje tvorbu textů, článků a studijních materiálů v češtině.

Jak může AI češtinu oslabovat

Lidé méně píšou sami, takže mohou ztrácet jazykový cit.

Chyby v překladu nebo automatické úpravy mohou šířit nepřesné či nepřirozené výrazy.

Může vést k menší snaze přemýšlet nad formulacemi a gramatikou.

Text o AI vznikl s využitím konzultace s jazykovým modelem ChatGPT (OpenAI, 2025).

Zdroje informací a obrázků: www.pravopisne.cz/2020/06/slovni-zasoba-v-ceskem-jazyce

<https://www.empire-skola.cz/blog/nejtezsi-jazyk-na-svete>

<https://csu.gov.cz/produkty/csu-zverejnil-udaje-o-materskem-jazyce-obyvatel>

: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/1845-narodni-obrozeni>

<https://magazin.aktualne.cz/kultura/kviz-poznate-ceske-spisovatele-a-spisovateky/r-6a6acebe0e0911eeb1f550cc47ab5f122/>

A jak to vidí naši učitelé, učitelky a asistentky pedagoga?

Protože si myslíme, že mateřskému jazyku bychom měli věnovat dostatečnou pozornost, nenechali jsme si ujít příležitost a vyzpovídali jsme všechny naše pedagogy. Všem jsme položili pět stejných otázek. Jak odpověděli se dozvíte níže. Zkuste si ale ještě před tím na naše otázky odpovědět i vy sami :)

1. Jaký máte vztah ke svému mateřskému jazyku?

- a) velmi pozitivní b) spíše pozitivní c) neutrální d) spíše negativní e) negativní

2. Používáte někdy ve svém vyjadřování cizí slova nebo výrazy?

- a) často b) občas c) málokdy d) nikdy

3. Myslíte, že by se měl mateřský jazyk ve škole učit víc prakticky?

- a) ano b) ne, výuka už je dostatečně praktická c) ne, není třeba učit víc prakticky
d) nevím

4. Myslíte, že umělá inteligence ovlivňuje způsob, jak mluvíme a píšeme česky?

- a) ano, pozitivně b) ano, negativně c) ano, pozitivně i negativně d) ne
e) nevím

5. Když máte napsat delší text, používáte pomocné nástroje jako automatické opravy nebo AI

- a) často b) občas c) zřídka d) nikdy

6. Co pro Vás osobně znamená mateřský jazyk? (zkuste jednoslovnou, dvouslovnou odpověď)

Odpovědi našich pedagogických pracovníků:

1. a) 19 b) 2

Komunikace

citová

vlastenectví

2. a) 5 b) 13 c) 3

hrdost

záležitost

vlastní identita

3. a) 8 b) 10 c) 1 d) 2

jistota

kulturní

národní hrdost

4. b) 5 c) 14 d) 1 e) 1

domluva

dědictví

5. a) 1 b) 7 c) 7 d) 6

poklad

KRÁSA

VYJADŘOVÁNÍ

domov

6. následující slova a spojení nám pedagogové jmenovali. Někteří se shodovali, slovo je napsáno jednou.

různorodost

prostředek dorozumívání

komiks

Autorka příběhu i kresby: Karolína Pírková

Zima

**Zima přijela na bílém koni,
všude už rolničky zvoní.**

**Krajině vykouzlí kožíšek ze sněhu,
děti si zpívají vánoční koledu.**

**Na podzim je bláto, louže,
v zimě to zas krásně klouže.**

**Zima přišla po roce,
už se blíží Vánoce.**

zpovídáme vás

Jelikož se pomalu blíží většinou z nás netrpělivě očekávaný čas, kdy si dopřáváme plnými doušky odpočinek, klid a pohodu, tak se anketní otázka nabídlá skoro sama. Ptali jsme se vás:

Jaký je váš nejoblíbenější vánoční film a co se vám na něm líbí?

„Miluji Sám doma, protože se mi líbí, když Kevin ničí zloděje a celkově má film krásnou vánoční atmosféru.“
Lenka Bradáčová, asistentka pedagoga

Vždy se ráda podívám na pohádku Jak se budí princezny. Mám v ní ráda všechny postavy.
Karla Cabalová, tř. uč.
2. třídy

„Mám ráda Harryho Pottera, protože je to kouzelné o síle přátelství a také Popelku, protože je tam krásná krajina a má to vánoční atmosféru.“
Lucie Kubicová, tř. uč.
6. třídy

Vždy se ráda podívám na Sám doma. Je to vtipný film.
Loreta Kostková, 3. třída

„Líbí se mi Grinch, protože to má dobrý konec a mám ráda i hraného i kresleného.“
Tereza Šenková, 8. třída

Nejraději mám Anděl páně.
Je to vtipná pohádka, to mám na ní ráda.
Anežka Benešová,
4. třída

Oblíbila jsem si Sám doma, líbí se mi na něm to, že je vánoční.
Julie Bartoňová, 2. třída

„Mám ráda Popelku, protože jsou to vzpomínky na dětství, když jsme se na to dívali s rodiči.“
Eva Veselá, tř. uč. 9. třídy

„Jako malé dítě jsem milovala Mrazíka, protože tam bylo zastoupeno spoustu postav a bylo tam nádherné prostředí. A teď mám ráda Lásku nebeskou.“
Ivana Hallová, tř. uč. 8. třídy

Nejraději mám Sám doma, protože je vtipný, vánoční a dobrodružný.
Zita Preisnerová, 6. třída

Zpovídali: Magdaléna Benešová, Natálie Jabůrková, Erik Migdal, Veronika Šenková, Viktorie Zorníková

První tři měsíce školy jsme se nenudili, akcí bylo víc než dost. Ani s nadcházející zimou aktivity nezamrzou. Přinášíme vám malý nástin toho, co nás v následujících týdnech čeká.

Prosinec

- 2.12. - vánoční Vídeň - 8. + 9. třída
- 5.12. - Mikuláš ve škole
- 10.12. - PČR - přesunuté přednášky z 31.10. - 6. + 7. třída
- 12.12. - Vánoční besídka školy pro rodiče a veřejnost
- 16.12. - 1. + 9. třída - ZOO Vyškov
- 17.12. - 6. - 9. třída - vánoční Olomouc
- 18.12. - vánoční dílny 1. - 9. třída
- 19.12. - vánoční besídky ve třídách 1. - 9. třída
- 22.12. - 2.1. - vánoční prázdniny

Leden

- 19. - 23. 1. - lyžařský výcvikový kurz 1. + 2. stupeň
- 28.1. přijímací zkoušky nanečisto - 9. tř.
- 29.1. - vysvědčení
- 30.1. - pololetní prázdniny

Redakce Lipových listů: Mia Anděl, Karolína Pírková, Helena Kajtářová,
Monika Kolmačková, Marie Ševčíková

Externisté: Natálie Jabůrková, Erik Migdal, Veronika Šenková, Viktorie
Zorníková, Magdaléna Benešová, Ema Slezáková

Grafická úprava: Marie Ševčíková. Alena Olejníčková

Odpovědná vedoucí redakce: Mgr. Alena Olejníčková

Kontakt: alena.olejnickova@zslipovec.cz